

II

(Vorbereidende besluiten krachtens titel VI van het Verdrag betreffende de Europese Unie)

RAAD

ONTWERP-AKTE VAN DE RAAD

van ...

tot vaststelling van de Overeenkomst betreffende de wederzijdse rechtshulp in strafzaken tussen de lidstaten van de Europese Unie

(1999/C 251/01)

(Tekst die op 14 juli 1999 aan het Coreper is voorgelegd)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag betreffende de Europese Unie, inzonderheid op artikel 34, lid 2, onder d),

Overwegende dat de lidstaten, ter verwezenlijking van de doelstellingen van de Unie, de regels met betrekking tot de wederzijdse rechtshulp in strafzaken tussen de lidstaten van de Europese Unie beschouwen als een aangelegenheid van gemeenschappelijk belang die onder de bij titel VI van het Verdrag ingestelde samenwerking valt,

BESLOTEN HEBBENDE dat de overeenkomst, waarvan de tekst aan deze akte gehecht is en die heden door de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten wordt ondertekend, hierbij wordt vastgesteld,

BEVEELT AAN dat de lidstaten deze overeenkomst overeenkomstig hun onderscheiden grondwettelijke bepalingen aannemen.

Gedaan te

Voor de Raad

De Voorzitter

ONTWERP-OVEREENKOMST**door de Raad vastgesteld overeenkomstig artikel 34 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, betreffende de wederzijdse rechtshulp in strafzaken tussen de lidstaten van de Europese Unie**

DE HOGE VERDRAGSLUITENDE PARTIJEN bij deze overeenkomst, lidstaten van de Europese Unie,

GELET OP de akte van de Raad tot vaststelling van de overeenkomst betreffende de wederzijdse rechtshulp in strafzaken tussen de lidstaten van de Europese Unie,

WENSEND de justitiële samenwerking in strafzaken tussen de lidstaten van de Unie te verbeteren,

EROP WIJZEND dat de lidstaten een gemeenschappelijk belang hebben ervoor te zorgen dat de wederzijdse rechtshulp tussen de lidstaten doeltreffend en snel plaatsvindt, op een wijze die verenigbaar is met hun fundamentele rechtsbeginselen, met inbegrip van de beginselen van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, ondertekend te Rome op 4 november 1950,

UITDRUKKING GEVEND AAN hun vertrouwen in de structuur en de werking van hun rechtsstelsels en in het vermogen van alle lidstaten om een eerlijke procesgang te waarborgen,

REKENING HOUDEND MET het belang om tussen de lidstaten van de Europese Unie een overeenkomst te sluiten ter aanvulling van het Europees Verdrag van 20 april 1959 aangaande de wederzijdse rechtshulp in strafzaken en van andere geldende verdragen op dit gebied,

OVERWEGENDE dat de bepalingen van deze verdragen van toepassing blijven op alle aspecten die niet onder deze overeenkomst vallen,

OVERWEGENDE dat de lidstaten belang hechten aan versterkte justitiële samenwerking, waarbij zij het evenredigheidsbeginsel zullen blijven toepassen,

ERKENNENDE dat deze overeenkomst de uitoefening van de verantwoordelijkheden van de lidstaten ten aanzien van de handhaving van de openbare orde en bescherming van de binnenlandse veiligheid onverlet laat en dat het in overeenstemming met artikel 33 van het Verdrag betreffende de Europese Unie aan de lidstaten is te bepalen onder welke voorwaarden zij de openbare orde willen handhaven en de binnenlandse veiligheid willen beschermen,

HEBBEN OVEREENSTEMMING BEREIKT OMTRENT DE VOLGENDE BEPALINGEN:

TITEL I**VERZOEKEN OM WEDERZIJDSE RECHTSHULP***Artikel 1***Algemene bepalingen**

1. Deze overeenkomst strekt tot het aanvullen en het vergemakkelijken van de toepassing, tussen de lidstaten van de Europese Unie, van:

- het Europees Verdrag van 20 april 1959 aangaande de wederzijdse rechtshulp in strafzaken, hierna te noemen: Europees Rechtshulpverdrag,
- het aanvullend protocol van 17 maart 1978 bij het Europees Rechtshulpverdrag,

— de Overeenkomst van 19 juni 1990 ter uitvoering van het Akkoord van Schengen van 14 juni 1985 betreffende de geleidelijke afschaffing van de controles aan de gemeenschappelijke grenzen, in het kader van de betrekkingen tussen de lidstaten die partij zijn bij deze overeenkomst, en

— hoofdstuk 2 van het Verdrag van 27 juni 1962 aangaande de uitlevering en de rechtshulp in strafzaken tussen het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg en het Koninkrijk der Nederlanden, zoals gewijzigd bij het protocol van 11 mei 1974, hierna te noemen: Benelux-Verdrag, in het kader van de betrekkingen tussen de lidstaten van de Benelux Economische Unie.

2. Lid 1 laat onverlet de toepasselijkheid van verdergaande bepalingen van bilaterale en multilaterale overeenkomsten tussen lidstaten, alsmede, overeenkomstig artikel 26, lid 4, van het Europees Rechtshulpverdrag, van regelingen inzake de wederzijdse rechtshulp in strafzaken op grond van een eenvormige wet of van een bijzonder stelsel dat in onderlinge toepassing van maatregelen van wederzijdse rechtshulp op elkaars grondgebied voorziet.

*Artikel 2***Procedures waarvoor rechtshulp wordt verleend**

1. Rechtshulp wordt ook verleend ten behoeve van procedures die door de bestuurlijke autoriteiten worden ingesteld wegens feiten die volgens het nationale recht van de verzoekende of van de aangezochte lidstaat, of van beide, als vergrijpen tegen voorschriften betreffende de orde strafbaar zijn gesteld, mits tegen de beslissing beroep openstaat op een met name in strafzaken bevoegde rechter.

2. Rechtshulp wordt ook verleend bij strafvervolgning en procedures, bedoeld in lid 1, in verband met strafbare feiten waarvoor in de verzoekende lidstaat een rechtspersoon aansprakelijk kan worden gesteld.

*Artikel 3***Strafrechtelijk onderzoek**

Voor de toepassing van titel III van deze overeenkomst wordt onder een „strafrechtelijk onderzoek” verstaan een onderzoek dat volgt op het begaan van een specifiek strafbaar feit teneinde de verantwoordelijke personen te identificeren en aan te houden, in beschuldiging te stellen, te vervolgen of te berechten.

*Artikel 4***Inachtneming van de door de verzoekende lidstaat
aangegeven formaliteiten en procedures**

1. Tenzij deze overeenkomst dit anders bepaalt, verbinden de lidstaten zich ertoe, wanneer rechtshulp wordt verleend, alle door de verzoekende lidstaat expliciet aangegeven formaliteiten en procedures in acht te nemen bij de uitvoering van de gevraagde handeling, voorzover de aangegeven formaliteiten en procedures niet strijdig zijn met fundamentele beginselen van het recht van de aangezochte lidstaat. De aangezochte lidstaat voldoet zo spoedig mogelijk aan het verzoek om rechtshulp en houdt zoveel mogelijk rekening met de eventueel door de verzoekende lidstaat aangegeven termijnen. De verzoekende lidstaat vermeldt de redenen voor de gestelde termijn.

2. Indien aan het verzoek niet of niet geheel volgens de eisen van de verzoekende lidstaat kan worden voldaan, stellen de autoriteiten van de aangezochte lidstaat de autoriteiten van de verzoekende lidstaat hiervan onverwijld in kennis, onder vermelding van de voorwaarden waaronder het verzoek zou kunnen worden ingewilligd. De autoriteiten van de verzoekende en de aangezochte lidstaat kunnen, zolang met inachtneming van de gestelde voorwaarden, vervolgens het gevolg dat aan het verzoek zal worden gegeven, afspreken.

3. Indien te verwachten valt dat niet binnen de gestelde termijnen aan het verzoek kan worden voldaan en de in lid 1, derde zin, bedoelde gronden concrete aanwijzingen bevatten dat hierdoor de lopende procedures in de verzoekende lidstaat aanzienlijk worden geschaad, berichten de autoriteiten van de aangezochte lidstaat onverwijld hoeveel tijd zij nodig achten voor de uitvoering van het verzoek. De autoriteiten van de verzoekende lidstaat melden onverwijld of het verzoek desalniettemin gehandhaafd wordt. De autoriteiten van de verzoekende en de aangezochte lidstaat kunnen afspraken maken over het gevolg dat aan het verzoek gegeven wordt.

*Artikel 5***Toezending en uitreiking van gerechtelijke stukken**

1. Elke lidstaat zendt aan de personen die zich op het grondgebied van een andere lidstaat bevinden, voor hen bestemde gerechtelijke stukken rechtstreeks per post toe.

2. Toezending van gerechtelijke stukken door tussenkomst van de bevoegde autoriteiten van de aangezochte lidstaat kan alleen plaatsvinden indien:

- het adres van de persoon voor wie het stuk bestemd is, onbekend of onvolledig bekend is, of
- het toepasselijke procesrecht van de verzoekende lidstaat een ander bewijs dan het via de postdiensten verkrijgbare bewijs van uitreiking van het stuk aan de geadresseerde verlangt, of
- het stuk niet per post kon worden bezorgd, of
- de verzoekende lidstaat gegronde redenen heeft om aan te nemen dat verzending per post zonder resultaat zal blijven of niet toereikend zal zijn.

3. Wanneer aannemelijk is dat de geadresseerde de taal niet beheerst waarin het gerechtelijk stuk is gesteld, dient dit — althans de essentie ervan — te worden vertaald in de taal of een der talen van de lidstaat op het grondgebied waarvan de geadresseerde verblijft. Indien de autoriteit van wie het gerechtelijke stuk afkomstig is, weet dat de geadresseerde slechts een andere taal machtig is, dient het stuk — althans de essentie ervan — te worden vertaald in die andere taal.

4. Bij alle gerechtelijke stukken wordt de mededeling gevoegd dat de geadresseerde bij de autoriteit van wie het stuk uitgaat of bij andere autoriteiten in die lidstaat inlichtingen kan inwinnen over zijn of haar rechten en plichten met betrekking tot het stuk. Lid 3 is van toepassing op die mededeling.

5. De artikelen 8, 9 en 12 van het Europees Rechtshulpverdrag en de artikelen 32, 34 en 35 van het Benelux-Verdrag zijn van toepassing.

*Artikel 6***Toezending van verzoeken om rechtshulp**

1. Tenzij in dit artikel anders is bepaald, worden verzoeken om rechtshulp alsmede de in artikel 7 bedoelde mededelingen rechtstreeks gedaan aan en beantwoord door de rechterlijke autoriteiten die territoriaal bevoegd zijn tot indiening en uitvoering ervan.

Elke aangifte van een lidstaat welke strekt tot het instellen van een strafvervolgning voor de rechter van een andere lidstaat, bedoeld in artikel 21 van het Europees Rechtshulpverdrag en artikel 42 van het Benelux-Verdrag, kan rechtstreeks tussen de respectieve bevoegde rechterlijke autoriteiten worden verzonden.

2. Onverminderd lid 1 kunnen verzoeken in bijzondere gevallen worden gezonden of teruggezonden:

- a) tussen een centrale autoriteit van een lidstaat en een centrale autoriteit van een andere lidstaat, of
- b) tussen een rechterlijke autoriteit van een lidstaat en een centrale autoriteit van een andere lidstaat.

3. Een lidstaat kan in een aan de depositaris van deze overeenkomst te richten verklaring meedelen dat zijn rechterlijke autoriteiten niet of in het algemeen niet bevoegd zijn om verzoeken die hetzij rechtstreeks zoals bedoeld in lid 1, dan wel via een centrale autoriteit zoals bedoeld in lid 2, onder b), worden ontvangen, uit te voeren en dat dergelijke verzoeken en mededelingen derhalve in de in die verklaring aangegeven mate aan de centrale autoriteit of autoriteiten van die lidstaat dienen te worden gericht. De lidstaat kan zijn verklaring te allen tijde wijzigen door middel van een aan de depositaris te richten mededeling, met dien verstande dat een dergelijke wijziging tot een ruimere toepassing van lid 1 dient te strekken.

4. Elk verzoek, bedoeld in lid 1, kan spoedshalve worden gedaan door tussenkomst van de Internationale Criminele Politeorganisatie (Interpol) of enig orgaan dat bevoegd is overeenkomstig bepalingen die krachtens het Verdrag betreffende de Europese Unie zijn vastgesteld.

5. Verzoeken, bedoeld in de artikelen 12 en 14, waarvoor in de ene lidstaat een rechterlijke of centrale autoriteit en in de andere lidstaat een politie- of douaneautoriteit bevoegd is, kunnen rechtstreeks door deze bevoegde autoriteiten worden gedaan en beantwoord. Lid 4 is van toepassing op dergelijke contacten.

6. Verzoeken om rechtshulp ten behoeve van procedures, bedoeld in artikel 2, lid 1, waarvoor in de ene lidstaat een rechterlijke of centrale autoriteit en in de andere lidstaat een bestuurlijke autoriteit bevoegd is, kunnen rechtstreeks door deze bevoegde autoriteiten worden gedaan en beantwoord.

7. Elke lidstaat kan bij de in artikel 23, lid 2, bedoelde kennisgeving verklaren dat hij niet gebonden is door de eerste zin van lid 5 en/of door lid 6 of dat hij beide slechts zal toepassen onder bepaalde nader omschreven voorwaarden. Die verklaring kan te allen tijde worden ingetrokken of gewijzigd.

8. De volgende verzoeken of mededelingen worden door tussenkomst van de centrale autoriteiten van de lidstaten gedaan:

- a) verzoeken om tijdelijke overbrenging of doortocht van gedetineerden, bedoeld in artikel 9 van deze overeenkomst, in artikel 11 van het Europees Rechtshulpverdrag en in artikel 33 van het Benelux-Verdrag,
- b) mededelingen omtrent veroordelingen, bedoeld in artikel 22 van het Europees Rechtshulpverdrag en in artikel 43 van het Benelux-Verdrag. Echter verzoeken om afschriften van de in artikel 4 van het aanvullend protocol bij het Europees Rechtshulpverdrag bedoelde vonnissen en maatregelen kunnen rechtstreeks aan de bevoegde autoriteiten worden gericht.

*Artikel 7***Informatie-uitwisseling op eigen initiatief**

1. De bevoegde autoriteiten van de lidstaten kunnen binnen de grenzen van het nationale recht, zonder een daartoe strekend verzoek, inlichtingen uitwisselen met betrekking tot strafbare feiten en feiten, bedoeld in artikel 2, lid 1, waarvan de bestrafning of behandeling op het tijdstip waarop de informatie wordt verstrekt tot de bevoegdheid behoort van de ontvangende autoriteit.

2. De verstreckende autoriteit, kan overeenkomstig het nationale recht voorwaarden verbinden aan het gebruik van de inlichtingen door de ontvangende autoriteit.

3. De ontvangende autoriteit is aan die voorwaarden gebonden.

TITEL II

VERZOeken OM BEPAALDE SPECIFIEKE VORMEN VAN RECHTSHULP*Artikel 8***Teruggave**

1. De aangezochte lidstaat kan, op verzoek van de verzolkende lidstaat en onverminderd de rechten van derden te goe-

der trouw, voorwerpen die door middel van een strafbaar feit zijn verkregen, ter beschikking stellen van de verzoekende lidstaat met het oog op teruggave aan de rechtmatige eigenaar.

2. Bij de toepassing van de artikelen 3 en 6 van het Europees Rechtshulpverdrag en de artikelen 24, lid 2, en 29 van het Benelux-Verdrag kan de aangezochte lidstaat afstand doen van de voorwerpen die aan de verzoekende lidstaat zijn overgegeven, indien dit de teruggave van deze voorwerpen aan de rechtmatige eigenaar kan bevorderen. Rechten van derden te goeder trouw blijven onverlet.

3. In geval van afstand, bedoeld in lid 2, zal de aangezochte lidstaat geen zekerheidsrecht of enig ander verhaalsrecht krachtens de wettelijke bepalingen inzake belasting of douane doen gelden op de voorwerpen die worden overgedragen, tenzij de rechtmatige eigenaar van het voorwerp zelf terzake belastingplichtig is.

Artikel 9

Tijdelijke overbrenging van gedetineerden in het kader van een onderzoek

1. Wanneer de bevoegde autoriteiten van de betrokken lidstaten daarover overeenstemming hebben bereikt, kan een lidstaat die heeft verzocht om een onderzoek waarvoor de aanwezigheid van een op zijn grondgebied gedetineerde persoon is vereist, deze persoon tijdelijk overbrengen naar het grondgebied van de lidstaat waar het onderzoek moet plaatsvinden.

2. De overeenstemming betreft de voorwaarden waaronder de betrokkene tijdelijk wordt overgebracht en de termijn waarbinnen hij naar het grondgebied van de verzoekende lidstaat dient te worden teruggebracht.

3. Indien voor de overbrenging de instemming van de betrokkene met zijn overbrenging is vereist, dient aan de aangezochte lidstaat onverwijld een verklaring van die instemming of een afschrift daarvan te worden verstrekt.

4. De hechtenis op het grondgebied van de aangezochte lidstaat komt in mindering van de duur van de vrijheidsbeneming die de betrokkene op het grondgebied van de verzoekende lidstaat dient of zal dienen te ondergaan.

5. Artikel 11, leden 2 en 3, artikel 12 en artikel 20 van het Europees Rechtshulpverdrag en de artikelen 33, 35 en 46 van het Benelux-Verdrag zijn van toepassing.

6. Elke lidstaat kan bij de in artikel 23, lid 2, bedoelde kennisgeving verklaren dat alvorens overeenstemming in de zin

van lid 1, bereikt wordt, de in lid 3 bedoelde instemming is vereist of onder bepaalde, in de verklaring genoemde, voorwaarden is vereist.

Artikel 10

Verhoor per videoconferentie

1. Indien een persoon die zich op het grondgebied van een lidstaat bevindt, door de rechterlijke autoriteiten van een andere lidstaat als getuige of deskundige dient te worden gehoord, kan laatstgenoemde lidstaat, indien het niet wenselijk of mogelijk is dat de te verhoren persoon in persoon op zijn grondgebied verschijnt, verzoeken dat het verhoor overeenkomstig de leden 2 tot en met 8 per videoconferentie plaatsvindt.

2. De aangezochte lidstaat stemt in met het verhoor per videoconferentie voorzover een dergelijk verhoor niet strijdig is met fundamentele beginselen van zijn recht en hij over de technische middelen voor een verhoor per videoconferentie beschikt. Indien de aangezochte lidstaat niet over de technische middelen voor een videoconferentie beschikt, kunnen deze in onderling overleg door de verzoekende lidstaat ter beschikking worden gesteld.

3. In verzoeken met het oog op een verhoor per videoconferentie dienen naast de in artikel 14 van het Europees Rechtshulpverdrag en artikel 37 van het Benelux-Verdrag genoemde gegevens te worden vermeld, de reden waarom het niet wenselijk of mogelijk is dat de getuige of deskundige in persoon verschijnt, de naam van de rechterlijke autoriteit en van de personen die het verhoor zullen afnemen.

4. De rechterlijke autoriteit van de aangezochte lidstaat dagvaardt de betrokkene volgens de wettelijke voorschriften van die lidstaat.

5. Met betrekking tot verhoor per videoconferentie gelden de volgende regels:

a) bij het verhoor is een rechterlijke autoriteit van de aangezochte lidstaat aanwezig, indien nodig bijgestaan door een tolk. Deze rechterlijke autoriteit draagt zorg voor de vaststelling van de identiteit van de te horen persoon en ziet er voorts op toe dat de fundamentele beginselen van het recht van de aangezochte lidstaat in acht worden genomen. Indien de rechterlijke autoriteit van de aangezochte lidstaat van oordeel is dat fundamentele rechtsbeginselen van die lidstaat tijdens het verhoor worden geschonden, treft zij onverwijld de nodige maatregelen opdat het verhoor met inachtneming van die beginselen wordt voortgezet;

b) de bevoegde autoriteiten van de verzoekende en de aangezochte lidstaat kunnen maatregelen overeenkomen ter bescherming van de te horen persoon;

c) het verhoor wordt door of onder leiding van de rechterlijke autoriteit van de verzoekende lidstaat afgenomen overeenkomstig het nationaal recht van die lidstaat;

d) op verzoek van de verzoekende lidstaat draagt de aangezochte lidstaat er zorg voor dat de te horen persoon indien nodig wordt bijgestaan door een tolk;

e) de te horen persoon kan de verschoningsrechten doen gelden die hij zou hebben krachtens de wetgeving van de aangezochte lidstaat of de verzoekende lidstaat.

6. Onverminderd eventuele maatregelen die zijn overeen gekomen voor de bescherming van personen, stelt de rechterlijke autoriteit van de aangezochte lidstaat na afloop van het verhoor een proces-verbaal van het verhoor op, waarin de datum en de plaats, de identiteit van de gehoorde persoon en de identiteit en de hoedanigheid van alle andere personen die aan het verhoor deel namen, eventuele eedafleggingen alsmede de technische omstandigheden waaronder het verhoor heeft plaatsgevonden worden aangegeven. Dit document wordt door de bevoegde autoriteit van de aangezochte lidstaat toegezonden aan de bevoegde autoriteit van de verzoekende lidstaat.

7. De kosten van het tot stand brengen van de videoverbinding, de kosten van het functioneren van de verbinding in de aangezochte lidstaat, de beloning van de door de lidstaat ter beschikking gestelde tolken en de vergoeding aan de getuigen en deskundigen met inbegrip van hun reiskosten in de aangezochte lidstaat dienen door de verzoekende lidstaat aan de aangezochte lidstaat te worden terugbetaald, tenzij laatstgenoemde staat afstand doet van de terugbetaling van deze kosten dan wel van een gedeelte daarvan.

8. Elke lidstaat treft de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat ten aanzien van getuigen en deskundigen die overeenkomstig dit artikel op zijn grondgebied worden gehoord en die weigeren te voldoen aan de verplichting een verklaring af te leggen of die niet naar waarheid antwoorden, zijn nationale wetgeving van toepassing is alsof het een verhoor in een nationale procedure betreft.

9. De lidstaten mogen, waar nodig en met instemming van hun bevoegde rechterlijke autoriteiten, de bepalingen van dit artikel eveneens toepassen op verhoor per videoconferentie van een verdachte. In dat geval zijn de beslissing om de videoconferentie te houden en de wijze van uitvoering ervan onderworpen aan een regeling tussen de betrokken lidstaten, in overeenstemming met hun nationaal recht en de terzake doende internationale instrumenten, met inbegrip van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens van 1950.

Iedere lidstaat kan, wanneer hij de kennisgeving krachtens artikel 23, lid 2, doet, verklaren dat hij de eerste alinea niet toepast. Hij kan deze verklaring te allen tijde intrekken.

Voor een dergelijk verhoor is de instemming van de verdachte vereist. Voorschriften die eventueel nodig zouden kunnen zijn voor de bescherming van de rechten van verdachte, worden door de Raad in een juridisch bindend instrument vastgesteld.

Artikel 11

Verhoor van getuigen en deskundigen per telefoonconferentie

1. Indien een persoon die zich op het grondgebied van een lidstaat bevindt, door een rechterlijke autoriteit van een andere lidstaat als getuige of deskundige dient te worden gehoord, kan laatstgenoemde lidstaat, indien zulks op grond van zijn nationale wetgeving mogelijk is, eerstgenoemde lidstaat om bijstand verzoeken teneinde het verhoor overeenkomstig het bepaalde in de leden 2 tot en met 5 per telefoonconferentie af te nemen.

2. Een verhoor per telefoonconferentie kan alleen met instemming van de getuige of de deskundige plaatsvinden.

3. De aangezochte staat stemt in met een verhoor per telefoonconferentie indien deze procedure niet strijdig is met fundamentele beginselen van zijn recht.

4. In verzoeken om verhoor per telefoonconferentie dienen, naast de in artikel 14 van het Europees Rechtshulpverdrag en artikel 37 van het Benelux-Verdrag genoemde gegevens te worden vermeld, de naam van de rechterlijke autoriteit en van de personen die het verhoor zullen afnemen, alsmede de vermelding dat de getuige of deskundige instemt met een telefonisch verhoor.

5. De praktische regelingen met betrekking tot het verhoor worden door de betrokken lidstaten overeengekomen. Bij dergelijke regelingen verbindt de aangezochte lidstaat zich ertoe:

- de getuige of deskundige in kennis te stellen van plaats en tijdstip van het verhoor;
- zorg te dragen voor de vaststelling van de identiteit van de getuige of deskundige;
- te verifiëren of de getuige of deskundige instemt met telefonisch verhoor.

De aangezochte lidstaat kan zijn instemming geheel of gedeeltelijk afhankelijk stellen van de nakoming van het bepaalde in artikel 10, leden 5 en 8. Tenzij anders overeengekomen, is artikel 10, lid 7, van overeenkomstige toepassing.

Artikel 12

Gecontroleerde aflevering

1. Elke lidstaat verbindt zich ertoe dat op verzoek van een andere lidstaat de gecontroleerde aflevering in het kader van strafrechtelijke onderzoeken naar strafbare feiten die voor uitlevering vatbaar zijn, op zijn grondgebied kan worden toegepast.

2. De beslissing om gecontroleerde aflevering te doen plaatsvinden wordt voor ieder geval afzonderlijk genomen door

de bevoegde autoriteiten van de aangezochte lidstaat met inachtneming van het nationale recht van die lidstaat.

3. De gecontroleerde aflevering wordt uitgevoerd volgens de procedures van de aangezochte lidstaat. De leiding en de bevoegdheid tot ingrijpen berusten bij de bevoegde autoriteiten van die lidstaat.

Artikel 13

Gemeenschappelijke onderzoekteams

1. Met wederzijdse instemming kunnen de bevoegde autoriteiten van twee of meer lidstaten een gemeenschappelijk onderzoekteam oprichten om strafrechtelijke onderzoeken uit te voeren in een of meer van de lidstaten die het team hebben opgericht. Een gemeenschappelijk onderzoekteam in de zin van dit artikel bestaat uit personen van de overheidsdiensten van de lidstaten die verantwoordelijk zijn voor of deelnemen aan strafrechtelijk onderzoek, onder meer de justitiële, de politieke en de douaneautoriteiten. Indien nodig kunnen ambtenaren van internationale organisaties of instanties deel uitmaken van het team.

Een gemeenschappelijk onderzoekteam kan in het bijzonder worden opgericht:

- wanneer in het onderzoek van een lidstaat naar ernstige strafbare feiten moeilijke en dure onderzoeken moeten worden uitgevoerd die ook andere lidstaten betreffen;
- wanneer verscheidene lidstaten onderzoeken uitvoeren die wegens de omstandigheden daarvan, gecoördineerd en op elkaar afgestemd optreden in de betrokken lidstaten vergen.

Een verzoek om oprichting van een gemeenschappelijk onderzoekteam kan van elk van de betrokken lidstaten uitgaan. Het onderzoekteam wordt opgericht in een van de lidstaten waar de onderzoeken naar verwachting zullen plaatsvinden.

2. Verzoeken om oprichting van een gemeenschappelijk onderzoekteam bevatten, naast de in artikel 14 van het Europees Rechtshulpverdrag en artikel 37 van het Benelux-Verdrag genoemde gegevens, ook een voorstel voor de samenstelling van het team.

3. Een gemeenschappelijk onderzoekteam dient onder de volgende algemene voorwaarden op te treden op het grondgebied van de lidstaten die het team hebben opgericht:

- a) het team wordt alleen voor een bepaald doel en voor een beperkte periode opgericht;
- b) het team staat onder leiding van een ambtenaar uit de lidstaat waar het onderzoekteam optreedt. Deze ambtenaar

coördineert en leidt de activiteiten van het team op het grondgebied van die lidstaat;

- c) de lidstaat op het grondgebied waarvan het team optreedt, treft de voor het functioneren van het team noodzakelijke organisatorische voorzieningen.

4. De door een lidstaat naar een gemeenschappelijk onderzoekteam gedetacheerde functionarissen zijn gebonden aan het recht van de lidstaat waar het team optreedt. Zij staan onder leiding van de overeenkomstig lid 3, onder b), benoemde ambtenaar, die het onderzoekteam leidt, en houden zich aan zijn instructies.

5. De gedetacheerde ambtenaren hebben op het grondgebied van de staat waar het team optreedt de volgende rechten:

- a) zij mogen aanwezig zijn bij de onderzoeken van het onderzoekteam in de staat waar het team optreedt;
- b) ingevolge een overeenkomst tussen de betrokken lidstaten kunnen zij naargelang het recht van de staat waar het team optreedt, zulks toelaat, in individuele gevallen worden belast met het verrichten van handelingen in het kader van de strafvordering. De staat waar het team optreedt, kan aan het verrichten van die handelingen voorwaarden verbinden, zoals de voorwaarde dat bij de uitvoering ervan een lid van de autoriteiten belast met de strafvervolgning van die staat aanwezig is die erop toeziet dat het recht van die staat wordt nageleefd.

6. De betrokken lidstaten kunnen bij de oprichting van een gemeenschappelijk onderzoekteam nadere bepalingen voor het optreden van dat team overeenkomen. Meer in het bijzonder kunnen zij afspreken dat verzoeken om rechtshulp die verband houden met het onderzoek van het gemeenschappelijke onderzoekteam, in afwijking van artikel 6 van de overeenkomst, door de naar een gemeenschappelijk onderzoekteam gedetacheerde ambtenaren rechtstreeks kunnen worden gedaan aan de bevoegde autoriteiten van de staat waar het team optreedt.

7. De gedetacheerde ambtenaar mag informatie waarover hij rechtmatig beschikt, ten behoeve van een strafrechtelijk onderzoek aan het gemeenschappelijk onderzoekteam verstrekken overeenkomstig artikel 7, leden 1 en 2. Op het gebruik van deze informatie in de staat waar het team optreedt, is artikel 7, lid 3, van toepassing.

8. Informatie die een ambtenaar rechtmatig verkrijgt wanneer hij lid is van een gemeenschappelijk onderzoekteam dat gestationeerd is in een andere lidstaat, mag voor strafrechtelijke onderzoeken in de detacherende lidstaat onder dezelfde voorwaarden gebruikt worden als wanneer die informatie door middel van rechtshulp zou zijn verkregen.

9. Het bepaalde in dit artikel laat andere bepalingen of regelingen inzake de oprichting of het inzetten van gemeenschappelijke onderzoekteams onverlet.

*Artikel 14***Infiltratie**

1. De verzoekende en de aangezochte lidstaat kunnen overeenkomen bijstand te verlenen ten behoeve van strafrechtelijk onderzoek dat wordt verricht door ambtenaren die onder een valse of fictieve identiteit opereren (infiltratie).

2. Over het verzoek wordt in elk geval afzonderlijk beslist door de bevoegde autoriteiten van de aangezochte lidstaat, met inachtneming van de nationale wetgeving en procedures van die lidstaat. De duur van de infiltratie, de nadere voorwaarden, de rechtspositie van de betrokken ambtenaren en de aansprakelijkheid voor eventuele inbreuken of schade tijdens infiltratieoperaties dienen door de betrokken lidstaten te worden overeengekomen, met inachtneming van hun nationale wetgeving en procedures.

3. Infiltratieoperaties vinden plaats volgens de nationale wetgeving en procedures van de lidstaat op het grondgebied waarvan zij worden uitgevoerd. De betrokken lidstaten werken samen bij de voorbereiding van en het toezicht op de operatie, alsook bij het treffen van regelingen in het belang van de veiligheid van de ambtenaren die onder een valse of fictieve identiteit opereren.

4. Elke lidstaat kan in de in artikel 23, lid 2, bedoelde kennisgeving verklaren niet gebonden te zijn door dit artikel. Deze verklaring kan te allen tijde worden ingetrokken.

TITEL III

AFTAPPEN VAN TELECOMMUNICATIE*Artikel 15***Autoriteiten die bevoegd zijn opdracht te geven tot het aftappen van telecommunicatie**

In de artikelen 16, 17 en 18 wordt onder „bevoegde autoriteit” verstaan een rechterlijke autoriteit of, indien rechterlijke autoriteiten geen bevoegdheid op dit gebied bezitten, een gelijkwaardige bevoegde autoriteit die overeenkomstig artikel 21, lid 1, onder e), nader wordt aangewezen en handelt in het kader van een strafrechtelijk onderzoek.

*Artikel 16***Verzoeken tot het aftappen van telecommunicatie**

1. Ten behoeve van een strafrechtelijk onderzoek kan een bevoegde autoriteit van een lidstaat (de verzoekende lidstaat)

overeenkomstig de voorschriften van zijn nationale wetgeving een verzoek richten tot een bevoegde autoriteit van een andere lidstaat (de aangezochte lidstaat), voor:

- a) het aftappen van telecommunicatie en de rechtstreekse doorgeleiding daarvan naar de verzoekende lidstaat, of
- b) het aftappen, het opnemen en het aansluitend doorgeleiden van de opname van telecommunicatie naar de verzoekende lidstaat.

2. Verzoeken uit hoofde van lid 1 kunnen betrekking hebben op het gebruik van telecommunicatiemiddelen door de af te tappen persoon, wanneer deze zich bevindt:

- a) in de verzoekende lidstaat, wanneer deze lidstaat de technische bijstand van de aangezochte lidstaat nodig heeft om de communicatie van de betrokkene af te tappen, of
- b) in de aangezochte lidstaat, wanneer de communicatie in die lidstaat kan worden afgetapt;
- c) in een derde lidstaat, die overeenkomstig artikel 18, lid 1, onder a), in kennis is gesteld, wanneer de verzoekende lidstaat de technische bijstand van de aangezochte lidstaat nodig heeft om de communicatie van de betrokkene af te tappen.

3. In afwijking van artikel 14 van het Europees Rechtshulpverdrag en artikel 37 van het Benelux-Verdrag dienen verzoeken uit hoofde van dit artikel vergezeld te gaan van:

- a) de vermelding van de verzoekende autoriteit;
- b) de bevestiging dat in verband met een strafrechtelijk onderzoek een rechtmatig bevel tot het aftappen is gegeven;
- c) gegevens voor de vaststelling van de identiteit van de af te tappen persoon;
- d) een indicatie van de strafbare gedragingen waarnaar een onderzoek wordt ingesteld;
- e) de gewenste duur van het aftappen; en
- f) zo mogelijk, voldoende technische gegevens om te waarborgen dat aan het verzoek kan worden voldaan (met name het aansluitnummer).

4. Verzoeken uit hoofde van lid 2, onder b), behelzen ook een beknopt overzicht van de feiten. De aangezochte lidstaat kan voorts alle nadere inlichtingen verlangen die hij noodzake-

lijk acht om te kunnen nagaan of het verzoek zou worden ingewilligd wanneer het door de eigen nationale autoriteiten zou zijn gedaan.

5. De aangezochte lidstaat verbindt zich ertoe de in lid 1, onder a), bedoelde verzoeken in te willigen:

- a) in het geval van een verzoek uit hoofde van lid 2, onder a) en c), nadat de in lid 3 bedoelde informatie is verstrekt. De aangezochte lidstaat kan zonder verdere formaliteiten opdracht geven tot het aftappen;
- b) in het geval van een verzoek uit hoofde van lid 2, onder b), nadat de in de leden 3 en 4 bedoelde inlichtingen zijn verstrekt en het verzoek zou worden ingewilligd wanneer het door de eigen nationale autoriteiten zou zijn gedaan. De aangezochte lidstaat kan aan zijn instemming de voorwaarden verbinden die hij zou stellen indien het verzoek door een van de eigen nationale autoriteiten zou zijn gedaan.

6. Indien onmiddellijke doorgeleiding niet mogelijk is, verbindt de aangezochte lidstaat zich ertoe verzoeken uit hoofde van lid 1, onder b), in te willigen nadat hij de in de leden 3 en 4 bedoelde inlichtingen heeft ontvangen en indien het verzoek zou zijn ingewilligd wanneer het door een nationale autoriteit van die lidstaat zou zijn gedaan. De aangezochte lidstaat kan aan zijn instemming de voorwaarden verbinden die hij zou stellen indien het verzoek door een van zijn eigen nationale autoriteiten zou zijn gedaan.

7. Elke lidstaat kan bij de in artikel 23, lid 2, bedoelde kennisgeving verklaren alleen door artikel 6 gebonden te zijn wanneer hij niet voor onmiddellijke doorgeleiding kan zorgen. In dat geval mogen de andere lidstaten het wederkerigheidsbeginsel toepassen.

8. Indien een verzoek uit hoofde van lid 1, onder b), wordt gedaan, kan de verzoekende lidstaat, wanneer hij daarvoor bijzondere redenen heeft, ook verlangen dat een schriftelijke weergave van de opname wordt toegezonden. De aangezochte lidstaat behandelt zulke verzoeken overeenkomstig zijn nationale wetgeving of procedures.

9. De lidstaat die de uit hoofde van de leden 3 en 4 verstrekte inlichtingen ontvangt, dient deze met inachtneming van zijn nationale wetgeving als vertrouwelijk te behandelen.

Artikel 17

Het aftappen van onderdanen op eigen grondgebied via dienstenverstrekkers

1. Ten behoeve van het rechtmatig aftappen van telecommunicatie dragen de lidstaten ervoor zorg dat de internationale telecommunicatienetwerken die op hun eigen grondgebied opereren en in meer dan één lidstaat telecommunicatiediensten verstrekken, rechtstreeks toegankelijk zijn voor andere lidstaten

door tussenkomst van aanbieders van diensten die zich op het grondgebied van die lidstaten bevinden.

2. In het in lid 1 bedoelde geval tappen de bevoegde autoriteiten van een lidstaat af ten behoeve van een strafrechtelijk onderzoek en in overeenstemming met de van toepassing zijnde nationale rechtsvoorschriften, voorzover de af te tappen persoon zich in die lidstaat bevindt.

3. Lid 2 is eveneens van toepassing wanneer de bevoegde autoriteit van een lidstaat een andere lidstaat overeenkomstig artikel 16, lid 2, onder b), verzoekt om het aftappen van een persoon die zich op het grondgebied van die andere staat bevindt.

4. Wanneer geen gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid van rechtstreekse toegang, beantwoordt de lidstaat waar zich de in lid 1 bedoelde internationale telecommunicatienetwerken bevinden, het verzoek om bijstand via de gebruikelijke kanalen. In dat geval worden de redenen voor weigering als bedoeld in artikel 2 van het Europees Rechtshulpverdrag aangegeven.

Artikel 18

Het aftappen van subjecten op het grondgebied van een andere lidstaat zonder technische bijstand van die lidstaat

1. Wanneer de bevoegde autoriteit van een lidstaat ten behoeve van een strafrechtelijk onderzoek opdracht heeft gegeven tot het aftappen van telecommunicatie en het telecommunicatieadres van de in het bevel tot aftappen genoemde persoon in gebruik is op het grondgebied van een andere lidstaat en het aftappen kan worden uitgevoerd zonder de technische bijstand van die lidstaat, stelt de eerstgenoemde lidstaat de andere lidstaat van het aftappen in kennis, en wel:

- a) voorafgaand aan het aftappen wanneer hem reeds bij het geven van het bevel tot aftappen bekend is dat de af te tappen persoon zich op het grondgebied van de andere lidstaat bevindt, of
- b) onmiddellijk nadat hij weet dat de af te tappen persoon zich op het grondgebied van de andere lidstaat bevindt.

2. De aftappende staat dient onder meer de volgende informatie te verstrekken:

- a) de vermelding van de autoriteit die het bevel tot het aftappen geeft;
- b) de bevestiging dat in verband met een strafrechtelijk onderzoek een rechtmatig bevel tot het aftappen is gegeven;
- c) gegevens voor de vaststelling van de identiteit van de af te tappen persoon;

d) een indicatie van de strafbare gedragingen waarnaar een onderzoek wordt ingesteld; en

e) de verwachte duur van het aftappen.

3. Nadat de bevoegde autoriteit van de betrokken lidstaat de in lid 2 bedoelde informatie heeft ontvangen:

a) kan zij contact opnemen met de bevoegde autoriteit in de aftappende lidstaat teneinde een eventueel eigen strafrechtelijk onderzoek dat betrekking heeft op de af te tappen persoon en dat zij reeds geopend heeft, met het strafrechtelijk onderzoek van de aftappende lidstaat te coördineren;

b) beschikt zij over 96 uur om in te stemmen met het aftappen, vanaf het tijdstip waarop zij door de afliuisterende lidstaat is geïnformeerd. Blijft binnen die termijn een antwoord uit, dan staakt de interceperende staat het aftappen onmiddellijk, en kan hij het vanaf het tijdstip waarop hij wist dat het subject zich op het grondgebied van de bezochte staat bevond verzamelde materiaal niet gebruiken als bewijs in een strafprocedure. Het uitblijven van een antwoord van de bezochte staat dient te worden beschouwd als een weigering en dient naderhand schriftelijk met redenen te worden omkleed, op basis van een van de onder d) bedoelde redenen;

c) kan zij van de bevoegde autoriteit in de aftappende lidstaat een overzicht van de feiten van de zaak verlangen alsmede aanvullende inlichtingen. In dat geval begint een nieuwe termijn van 96 uur te lopen vanaf het tijdstip waarop dat verzoek wordt gedaan door de bezochte staat en zijn de bepalingen onder b) van overeenkomstige toepassing;

d) kan zij verlangen dat het aftappen niet plaatsvindt dan wel wordt onderbroken in gevallen waarin het aftappen niet toelaatbaar zou zijn krachtens het nationale recht van de betrokken lidstaat of wegens de in artikel 2 van het Europees Rechtshulpverdrag genoemde redenen. Een lidstaat die dit eist, dient zijn beslissing schriftelijk met redenen te omkleden; hij kan ook van de aftappende lidstaat eisen dat de vanaf het tijdstip waarop vaststaat dat het subject zich op zijn grondgebied bevond afgetapte gegevens niet worden gebruikt.

De lidstaten treffen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat binnen de termijn van 96 uur kan worden geantwoord.

4. De op grond van lid 2 verstrekte gegevens dienen door de ontvangende lidstaat met inachtneming van zijn nationale wetgeving als vertrouwelijk te worden behandeld.

5. Wanneer de aftappende lidstaat van oordeel is dat de op grond van lid 2 verstrekte gegevens van bijzonder gevoelige aard zijn, mogen deze via een specifieke autoriteit naar de

bevoegde autoriteit worden doorgeleid indien zulks tussen de betrokken lidstaten op bilaterale basis is overeengekomen.

6. Iedere lidstaat kan, bij het afleggen van zijn verklaring overeenkomstig artikel 23, lid 2, of te allen tijde daarna, meedelen dat het niet noodzakelijk is hem de gegevens over het aftappen, bedoeld in dit artikel, te verstrekken.

Artikel 19

Aansprakelijkheid voor de door aanbieders van telecommunicatienetwerken gemaakte kosten

De kosten die door aanbieders van telecommunicatienetwerken of telecommunicatiediensten zijn gemaakt bij de inwilliging van verzoeken uit hoofde van artikel 16, komen ten laste van de verzoekende lidstaat.

Artikel 20

Bilaterale regelingen

Niets in deze titel belet de lidstaten bilaterale of multilaterale regelingen te treffen ter vergemakkelijking van het gebruik van de huidige en toekomstige technische mogelijkheden voor het aftappen van telecommunicatie.

TITEL IV

SLOTBEPALINGEN

Artikel 21

Verklaringen

1. Bij de in artikel 23, lid 2, bedoelde kennisgeving vermeldt elke lidstaat in een verklaring de autoriteiten die, naast de autoriteiten welke al genoemd worden in het Europees Rechtshulpverdrag en het Benelux-Verdrag, bevoegd zijn voor de toepassing van deze overeenkomst en voor de toepassing tussen de lidstaten van de bepalingen inzake wederzijdse rechtshulp in strafzaken van de in artikel 1, lid 1, genoemde instrumenten, waaronder:

a) eventueel de bestuurlijke autoriteiten of diensten die bevoegd zijn in de zin van artikel 2, lid 1,

b) één of meer centrale autoriteiten voor de toepassing van artikel 6, alsmede de autoriteiten die bevoegd zijn kennis te nemen van de in artikel 6, lid 8, onder b), bedoelde verzoeken,

- c) eventueel de politie- of douaneautoriteiten die bevoegd zijn in de zin van artikel 6, lid 5,
- d) eventueel de bestuurlijke autoriteiten die bevoegd zijn in de zin van artikel 6, lid 6, en
- e) de autoriteit of autoriteiten die bevoegd is c.q. zijn voor de toepassing van de artikelen 16 en 17 alsmede van artikel 18, leden 1 tot en met 4.

2. Volgens dezelfde procedure kan de overeenkomstig lid 1 afgelegde verklaring te allen tijde geheel of gedeeltelijk worden gewijzigd.

Artikel 22

Voorbehouden

Andere voorbehouden dan die waarin deze overeenkomst uitdrukkelijk voorziet, zijn niet toegestaan.

Artikel 23

Inwerkingtreding

1. Deze overeenkomst wordt de lidstaten ter aanneming volgens hun onderscheiden grondwettelijke bepalingen voorgelegd.
2. De lidstaten stellen de secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie in kennis van de voltooiing van de overeenkomstig hun grondwettelijke bepalingen voor de aanneming van deze overeenkomst vereiste procedure.
3. Deze overeenkomst treedt in werking negentig dagen na de in lid 2 bedoelde kennisgeving door de staat die lidstaat van de Europese Unie is ten tijde van de aanneming door de Raad van de akte tot vaststelling van deze overeenkomst en die als laatste daartoe overgaat.
4. Tot de inwerkingtreding van deze overeenkomst kan elke lidstaat bij de in lid 2 bedoelde kennisgeving of op enig ander tijdstip verklaren dat de overeenkomst wat hem betreft van toepassing is in zijn betrekkingen met de lidstaten die eenzelfde verklaring hebben afgelegd. Die verklaringen worden van toepassing negentig dagen nadat ze zijn neergelegd.
5. Deze overeenkomst is alleen van toepassing op verzoeken om rechtshulp die zijn ingediend na de datum van inwerking-

treding of toepassing ervan tussen de aangezochte lidstaat en de verzoekende lidstaat.

Artikel 24

Toetreding van nieuwe lidstaten

1. Elke staat die lid wordt van de Europese Unie kan tot deze overeenkomst toetreden.
2. De door de Raad van de Europese Unie vastgestelde tekst van deze overeenkomst in de taal van de toetredende staat is authentiek.
3. De akten van toetreding worden neergelegd bij de depositaris.
4. Deze overeenkomst treedt ten aanzien van elke toetredende staat in werking negentig dagen nadat diens akte van toetreding is neergelegd, of op de datum van inwerkingtreding indien deze overeenkomst bij het verstrijken van de genoemde periode van negentig dagen nog niet in werking getreden is.
5. Indien de overeenkomst nog niet in werking getreden is op het tijdstip waarop een toetredende staat zijn akte van toetreding neerlegt, is voor deze staat artikel 23, lid 4, van toepassing.

Artikel 25

Depositaris

1. De secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie is depositaris van deze overeenkomst.
 2. De depositaris maakt in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* de stand van de aannemingen en toetredingen, alsmede de verklaringen, voorbehouden en andere kennisgevingen met betrekking tot deze overeenkomst bekend.
- Gedaan te ... op ... in één exemplaar in de Deense, de Duitse, de Engelse, de Finse, de Franse, de Griekse, de Ierse, de Italiaanse, de Nederlandse, de Portugese, de Spaanse en de Zweedse taal, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek, dat wordt neergelegd in het archief van het secretariaat-generaal van de Raad van de Europese Unie.